

Türkiye'de Şiddetle Karşılaşan Kadınlar İçin Temel Bilgiler

ESKİSEHIR (AO)

Türkiye’de Şiddetle Karşılaşan Kadınlar İçin Temel Bilgiler **Ocak 2025**

Çember Sivil İnisiyatif Derneği ve Groupe Santé Josaphat Aile Planlama Merkezi işbirliğiyle hazırlanan bu bilgilendirme kılavuzu, Belçika’dan Türkiye’ye geldiğimizde şiddetten nasıl korunabileceğimiz veya şiddete maruz kalırsak neler yapabileceğimiz konusunda haklarımızı sunmak amacıyla hazırlanmıştır.

Kılavuz Eskişehir ve Emirdağ bölgesi için özel bilgiler içeriyor olsa da genel olarak tüm Türkiye için geçerlilik taşır.

Şiddet karşımıza;

İtip kakma, dövme, tartaklama, tokatlama ve diğer biçimleriyle **Fiziksel Şiddet** olarak;

Küçümseme, hor görme, hakaret, kıyaslama, tehdit, baskı ve diğer biçimleriyle **Psikolojik Şiddet** olarak;

İstenmeyen yer, zaman ve biçimde cinsel ilişkiye zorlama, çocuk doğurma ya da kürtaja zorlama ve diğer biçimleriyle **Cinsel Şiddet** olarak;

Kazanılan paraya el koyma, çalışmaya engel olma ya da zorla çalıştırma, ekonomik konularda bilgi vermeme, kararları tek başına alma ve diğer biçimleriyle **Ekonomik Şiddet** olarak çıkabilir.

Türkiye'de şiddet eylemleri yasalarda suç olarak tanımlanmıştır.

● Cinsel şiddet türlerinden olan tecavüz, evlilik içi de olsa Türkiye'de suçtur.

● Farklı ülkelerde de olsa birden çok kişi ile (resmi ya da dini nikah ile) evlenmek Türkiye'de suçtur.

● Zorla evlendirme Türkiye'de suçtur.

● Aile hukukundan doğan yükümlülükleri yerine getirmemek örneğin, eşini ve çocuklarını Türkiye'de bırakıp bakım desteğini esirgeyerek Belçika'da başka bir evlilik yapmak Türkiye'de suçtur.

● Hâkim ve savcı kararı olmadan bekaret kontrolü ve her türlü genital muayene yapmak veya yaptırmak Türkiye'de suçtur.

Şiddetle Karşılaştığınızda Türkiye'de Kullanabileceğiniz **acil** **haklarınız**

Size ve beraberinizdeki çocuklara bulunduğunuz yer veya başka bir yerde **barınma imkânı sağlanır**. Barınma ihtiyacınız sağlanırken güvenlik ve gizlilik esastır. Bu talebinizi Karakol/Polis Merkezi, Savcılık ya da Aile Mahkemelerine iletebilirsiniz.

Psikolojik, mesleki, hukuki ve sosyal bakımdan **rehberlik ve danışmanlık hizmeti almanız sağlanır**. Bu talebinizi Şiddet Önleme ve İzleme Merkezlerine iletebilirsiniz.

Size şiddet uygulayan kişinin 6 aya kadar yaşadığınız **evden uzaklaştırılması ve eve yaklaşması yasaklanabilir**. Bu talebinizi Karakol/Savcılık ya da Aile Mahkemelerine iletebilirsiniz. Bu 6 aylık süre talebiniz halinde mahkemece uzatılabilir.

Ortak evinizin dışında bir yerde kalıyorsanız, **şiddet uygulayan kişinin bu eve ve işyerinize gelmesi yasaklanabilir.** Bu talebinizi Karakol/Savcılık ya da Aile Mahkemelerine iletebilirsiniz.

Evden uzaklaştırma tedbirinin uygulanması, eşinizin veya size şiddet uygulayan kişinin uzaklaştırıldığı konutun maddi ihtiyaçlarını karşılamasına engel değildir. **Nafaka konusundaki acil talebinizi** Aile Mahkemelerine iletebilirsiniz.

Yaşadığınız ortak konutun, bulunduğunuz yerdeki Tapu Müdürlüğünde tapu kütüğüne talebiniz halinde hâkim tarafından **aile konutu şerhi konulabilir.** Ortak konuta aile konutu şerhi koyulması, eşinizin ortak konutu sizden habersiz satmasını ve devretmesini engeller.

Şiddetle Karşılaştığınızda izlenecek yollar ve Dikkat Etmeniz Gerekenler

Şiddete maruz bırakıldığınızda, en yakın karakol ya da savcılığa başvurup olayı ayrıntısıyla anlatmalı ve tutanağa geçirilmelidir.

İfade evrakı imzalanmadan önce mutlaka detaylarıyla okunmalı, eksiklik veya hatalar varsa düzeltilmesi talep edilmeli ve imza sonrasında bir nüshası alınmalıdır. Bu şikayetinize ilişkin kayıtlar, dijital ortamda kaydedilir ve sonraki başvurularınızda bu kayıtların getirilmesini isteme hakkınız bulunmaktadır.

Fiziksel ve cinsel şiddete maruz bırakıldıysanız, mutlaka hastaneye başvurulmalı ve sağlık raporu alınmalıdır. Bu hastanenin devlet hastanesi ya da özel hastane olması fark etmeyecektir. Hastaneye direkt başvurabilir, şikayetinizi burada hastane polisi vasıtasıyla da yapabilirsiniz. Hakkınızda düzenlenen raporlar sisteme kaydedilir ve sonraki başvurularınızda da bu kayıtların getirilmesini talep edebilirsiniz. Bu kayıtlar, dijital ortamda kaydedilir ve sonraki başvurularınızda bu kayıtların getirilmesini isteme hakkınız bulunmaktadır.

Cinsel şiddete maruz bırakıldıysanız yukarıdaki adımlardan evvel kesinlikle banyo yapılmamalı, vücut temizlenmemeli kıyafetler muhafaza altına alınmalıdır.

Polis/jandarma karakolunda, savcılık ifadelerinizde ya da şikâyetiniz sonrasında açılacak ceza davasındaki süreçlerde avukat talep etme hakkınız bulunmaktadır. Barolardan Ücretsiz Hukuki Yardım Alabilirsiniz. Görülecek davalarınızda barolardan ücretsiz hukuki yardım alabilirsiniz. Yapacağınız başvurular sonucunda ilgili birimlere yönlendirilirsiniz ve gerekli hukuki yardımı almanız sağlanır. **Eskişehir Barosu Adli Yardım Bürosu** Eskişehir Adalet Sarayında hizmet vermektedir.

Telefon numarası: 0222 240 71 81

Evlilik ve Boşanmaya Dair Türkiye'deki Haklarınız

Türkiye'de evlenme anınızda ya da sonrasında Nüfus Müdürlüğüne vereceğiniz bir dilekçe ile **evlendikten sonra eşinizin soyadı ile kendi soyadınızı birlikte kullanabilirsiniz.** Eğer yalnızca kendi soyadınızı kullanmak isterseniz Türkiye'de Aile Mahkemesine başvurabilirsiniz.

Evlilik birliği içerisinde **eşiniz adına kaydedilmiş olsa da edinilen ev, araba, para gibi tüm mal varlıklarında eşiniz ile eşit haklara sahipsiniz.**

Belçika'da boşandıysanız, bu boşanmanızın Türkiye'de de geçerli olabilmesi için Türkiye'de nüfus müdürlüklerine veya konsolosluklara başvurarak kararı Türkiye'de nüfus kütüğüne tescil ettirebilirsiniz. Belçika'da iseniz bu başvuruyu Türkiye Cumhuriyeti Devletinin Konsoloslughuna; Türkiye'de iseniz, yerleşim yerinizdeki nüfus müdürlüklerine, eğer Türkiye'de yerleşim yeriniz bulunmuyorsa Adana, Ankara, Antalya, Bursa, Diyarbakır, Erzurum, Gaziantep, İstanbul, İzmir, Kayseri, Konya, Kahramanmaraş, Samsun, Siirt, Sivas, Trabzon, Şanlıurfa ve Van nüfus müdürlüklerine Belçika'daki boşanma kararınızın kaydedilmesi için başvuru yapabilirsiniz. Bu başvuruyu bizzat yapabileceğiniz gibi, avukatınız aracılığıyla da yapabilirsiniz.

Boşanma davanız Türkiye'de görülmüş ise boşanma kararınız nüfus müdürlüklerine sistem üzerinden gönderileceğinden siz sadece nüfus müdürlüğüne yapacağınız başvuru ile soyadınızı değiştirebilirsiniz. Boşanma davanız Belçika'da görülmüş ve siz bu kararı Türkiye'de kaydettirdiyseniz, bu kayıttan hemen sonra nüfus müdürlüklerine yapacağınız başvuru ile soyadınızı değiştirebilirsiniz.

Türkiye'deki boşanma sürecinizde avukat ile çalışmak için ekonomik durumunuz yoksa, Adli Yardım Bürolarından ücretsiz avukat desteği isteyebilirsiniz. **Eskişehir Barosu Adli Yardım Bürosu** Eskişehir Adalet Sarayında hizmet vermektedir.

Telefon numarası: 0222 240 71 81

Boşanma sonrasında kadınların yeniden evlenebilmesi için Türkiye’de boşanmanın gerçekleşmesinden itibaren 300 gün sürenin geçmesi gerekmektedir. 300 gün dolmadan evlenmek isterseniz, aile mahkemelerine başvurarak “iddet süresinin kaldırılması” davası açarak bu davada hamile olmadığınızı ispat etmeniz gerekmektedir.

Türkiye’de 2002 yılından bu yana evlilik birliği içerisinde edinilen tüm mal varlıklarında, bu **mal varlıkları hangi eş üzerine kayıtlı olursa olsun her iki eş de eşit haklara sahiptir.** Ancak bu durum eşlerin bağımsız şekilde bu mal varlıklarını kullanabilmesine engel değildir. Bu sebeple eğer eşiniz üzerine kayıtlı taşınmaz bir mal varlığı var ise bu taşınmazı sizden habersiz satmasını ya da devretmesini istemiyorsanız, **tapu müdürlüklerine yapacağınız başvuru ile bu taşınmazlara ait tapu belgelerine “aile konutu şerhi” koydurmanız gerekmektedir.**

Belçika’da boşandıysanız, bu kararın Türkiye’de geçerli olması için gerekli işlemleri tamamladıktan sonra, Türkiye’deki malların bölüşümü ve paylaşımı için mal rejiminin tasfiyesi davası açmak suretiyle bu malların paylaşımını sağlayabilirsiniz.

Türkiye’de ortak bir eviniz varsa ve boşanma ya da ayrılık aşamasında iseniz, bu evde kalmanız için mahkemeye başvurabilir “aile konutunun tahsisi” talebinde bulunabilirsiniz. Mahkemenin çocuklar ile birlikte yaşamanız için bu evin size tahsis edilmesine karar vermesini isteyebilirsiniz.

Türkiye’de **çocukların velayeti** ile ilgili -eğer kadın eş çocuğu istiyor ise- velayet hakkı çoğunlukla kadına verilir. Bu durumda erkek eşin, çocuğun bakımı için kadın eşe maddi katkı(nafaka) sağlamasına karar verilebilir.

Evlilik ve Boşanmaya Dair Türkiye'deki Haklarınız

Boşanma ile birlikte ekonomik olarak zarara uğrayacağınızı düşünüyorsanız

Türkiye'de kendiniz için de eşinizin nafaka ödemesini isteyebilirsiniz. Türkiye'de aile mahkemelerine yapacağınız nafaka başvurusunda mahkeme tarafından erkeğin kusuru ve ekonomik durumu göz önüne alınarak size nafaka ödemesine karar verilebilir.

Eşiniz evin geçimine katkıda bulunmuyorsa, ister boşanma davasının içinde isterseniz de boşanma davası açmadan sadece nafaka isteyebilirsiniz.

Belçika'da boşandıysanız ve Belçika Mahkemeleri tarafından size nafaka bağlandıysa, bu nafakanın Türkiye'de geçerli olabilmesi için Belçika Mahkemesinden aldığınız kararın Türkiye'de geçerliliği için Aile Mahkemesinde "tenfiz" davası açmanız gerekmektedir. Bu davanın sonrasında Belçika Mahkemelerinde karar verilen nafaka hakkınız Türkiye'de de geçerli hale gelecektir.

Evlilik birliği içerisinde **şiddete, aldatılmaya, ekonomik baskıya maruz bırakıldıysanız,** Türkiye'de boşanma davanız ile birlikte maddi ve manevi tazminat talep edebilirsiniz.

Çember Sivil İnisiyatif Derneği (ÇemberDE), 6 Şubat depremlerinin ardından kadın odaklı bir afet müdahalesi deneyiminin üzerine 2023 yılında kuruldu. Dayanıklı toplum ve eşit, dengeli, adil kalkınma vizyonu ile hareket eden ÇemberDE, toplumsal cinsiyet eşitliğini sağlamayı ve kadınların sivil alanda güçlenmesini desteklemeyi amaçlar. ‘ÇemberDE buluştuk, çemberleri çoğaltacağız.’ sloganıyla kadınların bir araya gelebileceği güvenli alanlar oluşturmayı hedefleyen dernek, kadınların daha fazla alanda söz sahibi olması, çözüm üretmesi ve harekete geçmesi için daha çok bir arada durmayı ve kadın örgütlülüğünü güçlendirmeyi önceliklendirir.

🌐 cemberdernek.org

✉ cemberde@cemberdernek.org

📷 [cemberdernek](https://www.instagram.com/cemberdernek)

Groupe Santé Josaphat Aile Planlama Merkezi, şiddetten korunmak isteyen bireylere psikososyal bir çerçevede destek ve yönlendirme hizmetleri sunmaktadır. Sosyal, psikolojik, hukuki ve tıbbi alanlarda kapsamlı bir destek sağlamak için farklı alanlardan profesyoneller iş birliği içinde çalışmaktadır. Ayrıca, merkezimize çalışma saatlerimiz içinde randevusuz olarak da başvurabilirsiniz. Schaerbeek dışında ikamet edenler, kendi belediyelerindeki aile planlama merkezlerine başvurabilirler; bu merkezler aile planlama federasyonuna bağlıdır.

📍 Rue Royale St-Marie, 70 - 1030 Schaerbeek

☎ 0032 2 241 76 71

✉ schaerbeekgsj@planningfamilial.net

🌐 planningfamilial.net

Pazartesi 13:00-19:00

Salı 08:00-17:00

Çarşamba & Cuma 09:00 -17:00.

Perşembe 09:00-19:00

Türkiye’de Şiddete Maruz Kaldığınızda ya da Risk Altındayken Başvurabileceğiniz Kurum ve Kuruluşlar

Bu kılavuz genel bilgilendirme amacı ile hazırlanmıştır. Detaylı bilgi için aşağıda bilgisi verilen kurumlara ulaşabilirsiniz.

■ Acil Yardım Hattı **(ALO 112)**

■ Aile, Kadın, Çocuk ve Özürlü Sosyal Hizmet Danışma Hattı **(ALO 183)**

■ Eskişehir Barosu Kadın Hakları Merkezi
(0222 240 14 00)

■ Eskişehir Büyükşehir Belediyesi Kadın Danışma ve Dayanışma Merkezi
(0222 233 08 08)

■ Hastaneler (özel ya da devlet hastanesi fark etmeksizin)

■ Şiddet Önleme ve İzleme Merkezleri **(ŞÖNİM)**

■ **KADES** uygulaması
(Apple Store ya da Google Play Store’dan indirilebilir)

■ En Yakın Polis/Jandarma Karakolu ve Cumhuriyet Savcılıkları

■ Mülki Amirler **(Valilik-Kaymakamlık)**
Eskişehir Valiliği, Odunpazarı Kaymakamlığı, Tepebaşı Kaymakamlığı, Afyonkarahisar Valiliği, Emirdağ Kaymakamlığı

■ Kadın Sivil Toplum Kuruluşları:
Mor Çatı Kadın Sığınağı Vakfı
(0212 292 52 32)

Kadın Dayanışma Vakfı
(0312 430 40 05 - 0312 432 07 82)

